

одговорност. То важи само за председника републике јер је монарх по дефиницији политички и кривично неодговоран. Што се тиче председника републике, он је и политички и кривично одговоран и та његова одговорност се различито реализује у државама са председничким или парламентарним режимом. У председничком систему власти, председник одговара политички само народу који га бира, њему полаже рачуне за свој рад, и то тек на следећим изборима, па зато и не може пре истека мандата да буде смењен са свог положаја.

У парламентарном систему власти шеф државе, је, условно речено, политички неодговоран с обзиром да ту одговорност преузима влада, односно ресорни министар који премапотписује његове акте па може да се каже, да ако ту не одговара шеф државе, онда то свакако чини влада. Но, свакако и у парламентарном систему власти постоји политичка одговорност извршне власти у целини, док је у председничком систему услед строге поделе власти извршна власт независна, одвојена и равноправна са законодавном влашћу па тако и не одговара пред њом.

Што се тиче кривичне одговорности шефа државе, она такође важи само за председника републике, с тим што се различито реализује када је у питању република са председничким или парламентарним режимом. Тако у САД председник одговара за повреду Устава и закона и то тако што један дом – Представнички подиже оптужницу (impeachment) и тако покреће кривичну одговорност председника, док о њој одлучује Сенат (двотрећинском већином) тако да председник по тој одлуци може да буде уклоњен са дужности. У Француској пак председник Републике одговара за акте велеиздаје и то пред посебним органом – Високим судом правде, док у неким другим земљама (Италији, Немачкој, Аустрији и др.) за те и сличне акте одговара пред уставним судом или се пак тај суд само консултује, односно изјашњава о томе да ли је председник повредио устав или законе, док о самој његовој одговорности одлучује други орган (као рецимо у Републици Црној Гори по Уставу од 1992. год.).

г) Избор (мандат) овлашћења и одговорности председника у Републици Србији

Иако је у организацији своје власти пошла од начела поделе власти па и идеје о парламентарном систему, Република Србија је у пракси одступила од проглашованог и увела и применила један мешовити систем са знатним